Andrzej Kola, Wojciech Szulta, Vladas Žulkus

Underwater research of the bridge in lake Plateliai, 1996–1997

The research of the bridge was continued by the Laboratory of Underwater Archeology at the Institute of Archeology and Ethnology (Poland) and WLPCH. In an area of 600 m², a depth of 4,5-11,3 m, the team identified structural remains of the bridge connecting Šventorkalnis hill and Pilies Island. In the lakebed an area of 28 m² was researched. The findings included fragments of a wood-block, an oar, pottery, a tile and a knife. The artifacts date to the 16th–17th centuries.

Rimantas Kraujalis

Vilniaus apskrities 20 archeologijos objektų eroduojančių dalių žvalgymas 1997 metais

Vykdant KVAD finansuojamą 20 archeologijos objektų eroduojančių dalių archeologijos žvalgymo programą, buvo žvalgytos piliakalniuose ir pilkapiuose iškastos duobės bei atodangos:

Kavalčiukų piliakalnio (AR 1597) (Švenčionių raj.) R šlaite iškasta 5x1,7–2,1 m dydžio, 0,5–0,6 m gylio duobė.

Kretuonų 2-ojo pilkapyno (AR 1744) (Švenčionių raj.) dviejuose pilkapiuose iškastos 2x1,7 m ir 2,35x1,7 m dydžio, 0,6 m ir 0,62 m gylio duobės.

Mūrininkų piliakalnio (AR 1472) (Vilniaus raj.) P bei V šlaituose iškastos dvi 2x1,9 m ir 1,2x0,9 m dydžio, 0,55 m ir 0,7 m gylio duobės.

Kiaulėkų piliakalnio (AR 150) (Šalčininkų raj.) PV dalyje jau seniai iškastos 22x4–8 m dydžio duobės, ŠR pakraštyje atsidengusi 3 m ilgio, 0,75 m aukščio atodanga.

Kuršių (Valakavičių) piliakalnio (AR 155) (Šalčininkų raj.) pylime iškasta 1,95x1,3 m dydžio, 1,6 m gylio duobė.

Kurmelionių piliakalnio (AR 138) (Šalčininkų raj.) suplokštėjusiame R pylime iškasta 1,8x1,3 m dydžio, 2,8 m gylio duobė. Iškastos duobės žemėse aptiktos dvi brūkšniuotosios keramikos šukės. Dar dvi brūkšniuo-

tosios keramikos šukės aptiktos piliakalnio aikštelėje, kurmiarausiuose. Kurmelionių piliakalnis datuojamas II–VIII a.

Aukštųjų Rusokų pilkapyno (AR 1439) (Vilniaus raj.) trijuose pilkapiuose iškastos 1,45x1,25 m, 1,1x0,6 m, 1,3x1,05 m dydžio bei atitinkamai 0,45 m, 0,45 m, 0,5–0,8 m gylio duobės.

Jutonių (Dubingių) pilkapyno (AR 653) (Švenčionių raj.) vieno pilkapio sampilo ŠV dalyje (išvirtus medžiui) atsidengusi 3x1,2 m dydžio, 1,2 m gylio atodanga.

Janionių piliakalnio (AR 1118) (Širvintų raj.) aikštelėje, pylime ir šlaituose iškastos šešios (2,2x1,5 m, 2,15x1,3 m, 1,33x1,1 m, 1,2x0,95 m, 2,9x1–1,5 m, 2,7x1,2–1,5 m dydžio, 0,85 m, 0,55 m, 0,65 m, 0,47 m, 0,85 m, 0,5 m gylio) duobės. Iškastose duobėse aptikta daug degusio molio gabalų. Kadangi visos duobės koncentravosi daugmaž aplink pylimą, galima būtų spėti, kad piliakalnio pylimas buvo sutvirtintas plūktu moliu, o šis greičiausiai gaisro metu smarkiai apdegė. Kadangi jokių radinių čia nerasta, datavimas lieka neaiškus.

Pabradės 1-ajame pilkapyne (AR 1156) (Švenčionių raj.) trijuose pilkapiuose iškastos 1,6x1,6 m, 1,5x1,5 m, 1,95x1,9 m dydžio bei 1,15 m, 0,56 m, 0,9 m gylio duobės.

Žvalgant **Kretuonių 2-ojo pilkapyno** dviejuose pilkapiuose iškastas duobes, jų profiliuose pastebėtas pilkos, persimaišiusios su pelenais, žemės sluoksnis – pilkapio pagrindas. Kituose pilkapiuose to nepastebėta, nes pagrindai nebuvo perkasti. Radinių neaptikta.

Užfiksavus duobių profilius, visuose objektuose iškastos duobės bei atsidengusios atodangos buvo sutvarkytos.

Rimantas Kraujalis

Survey of eroding parts of 20 archeological monuments in Vilnius district, 1997

In 1997 DCHP surveyed Vilnius county where in 6 hill-forts and 9 barrow cemeteries from 4 hill-forts there were noted eroding lining profiles of pits. The team took measures to prevent their further erosion.

Tomas Ostrauskas

L. Kavaliausko senienų rinkinyje užfiksuotų archeologijos objektų žvalgymai 1996 metais

1996 m., pratęsus Laisvūno Kavaliausko senienų rinkinyje užfiksuotų archeologijos vertybių žvalgymus Varėnos rajone (*ATL 1994 ir 1995 metais*, V., 1996, p. 323–330), VU buvo iššvalgyti objektai, esantys Merkinės apylinkėse ir Skroblaus upelio aukštupio bei vidurupio pakrantėse. Be nurodytų L. Kavaliausko, žvalgymo metu buvo aptikta nemaža naujų akmens amžiaus gyvenviečių ir radimviečių, aplankytos jau žinomos.

Česukų 1-oji akmens amžiaus gyvenvietė yra 850 m į P nuo Merkinės piliakalnio, dešiniojo Nemuno ir kairiojo Merkio krantų aukščiausios terasos iškyšulyje. Ištirti 2 šurfai. Aptiktas iki 35 cm storio kultūrinis sluoksnis su titnago radiniais. Preliminariai gyvenvietė datuojama mezolitu ar neolitu.

Česukų 2-oji akmens amžiaus gyvenvietė yra Nemuno dešiniajame krante, kaimo P dalyje, ariamuose laukuose ir ant keliuko ties klieriko V. Kvaraciejaus kapu. Surinkti titnago radiniai nuo paviršiaus. Gyvenvietė datuojama mezolitu.

Česukų 3-ioji akmens amžiaus gyvenvietė yra 1,25 km į PR nuo Merkinės piliakalnio, Merkio kairiajame krante, kalvelėje tarp Merkio ir upelio giloko slėnio. Ištirti 2 šurfai, surinkti radiniai nuo paviršiaus. Kultūrinis sluoksnis sunaikintas arimo. Radimvietė datuojama vėlyvuoju paleolitu ir vėlesniais akmens amžiaus laikotarpiais.

Maksimonių 1-oji akmens amžiaus gyvenvietė yra dešiniuosiuose Nemuno ir Straujos krantuose, I, II ir III terasose. Apžiūrėjus paviršių, galima teigti, kad gyvenvietės kultūrinis sluoksnis sunaikintas pustymo ir žmogaus veiklos. Gyvenvietė yra įvairialaikė, apima įvairius akmens amžiaus laikotarpius nuo vėlyvojo paleolito iki neolito.

Maksimonių 5-oji akmens amžiaus gyvenvietė yra apie 300 m į PV nuo Straujos žiočių, dešiniajame Nemuno krante, ant I terasos išlikusios dalies. Ji tęsiasi apie 200 m. Ištirtas 1 šurfas, surinkti radiniai nuo paplauto terasos šlaito. Aptiktas storesnis kaip 0,5 m intensyvus paleolito ir mezolito